

Peel en Maas 24 december 1980

Het Sint Oda-kapelletje aan de Hoenderstraat

De geschiedenis van het St. Oda-kapelletje in de Hoenderstraat is feitelijk ook de geschiedenis van St. Oda zelf. Een geschiedenis van een Koningsdochter uit Schotland, die met blindheid geslagen werd, toen men haar wilde uithuwelijken; die op het graf van St. Lambertus te Luik van haar blindheid genas, en die als dank de gelofte van kuisheid aflegde. Die gelofte was duidelijk tegen de zin van haar ouders en zij zag zich genoodzaakt het ouderlijke kasteel te ontvluchten.

Volgens 'n legende uit de 16e eeuw zou ze enige jaren in Venray gewoond hebben, op de plek van het voormalige klooster Jerusalem. Uit Venray zou zij naar Weert en weer later naar St. Oedenrode getrokken zijn. In het jaar 726 is zij in St. Oedenrode gestorven.

Bij haar vertrek uit Venray zou zij op de later geheten Molenklef of Bosscher Molen nog 'n blik geworpen hebben op Venray en gebeden hebben dat Venray nooit verwoest of verbrand zou worden en ge-

spaard zou blijven van pest en hongersnood. Volgens andere "geschiedschrijvers" zou St. Oda daar ook voorspeld hebben dat Venray gebrek zou krijgen aan eikenhout en wijze raad....

Hoe het ook zij, op die plek — later ook wel „omsiendeberg" genoemd — werd een kruis ter herdenking opgericht. Later kwam er een kapelletje waarin een zestien-de eeuws houten beeldje van 62 cm hoogte werd opgesteld.

De verering van St. Oda heeft 'n grote bloeiperiode doorgemaakt. In 1926, bij het 12e eeuwfeest van haar overlijden, werd er in het huidige Gemmadal een groots openluchtspel gehouden, waarin het leven van St. Oda op grandioze wijze vertolkt werd. En 20 jaar later, in 1947 werd opnieuw en bijna op dezelfde plek weer een openluchtspel opgevoerd over „Oda de Koningsdochter". En ook toen was het succes zeer groot.

St. Oda werd hier o.m. aange-roepen voor de bekering van Nederland en voor genezing van oog-ziekten. In de oorlog was het kapelletje een vaste plaats van gebed om bespaard te blijven van het alles vernietigende oorlogsgeweld. Men zag in St. Oda de schutsheilige van Venray....

Het kapelletje is in 1949 en 1961 uitstekend gerestaureerd en vernieuwd in z'n huidige vorm. Het zag er dan ook prachtig uit — in tegenstelling tot vandaag aan de dag, nu er allerlei rommel naar binnen gewaaid en geïmporteerd is.

In juli 1967 kreeg Venray en St. Oda in de Nederlandse pers grote aandacht, omdat het St. Odabeeld uit de kapel gestolen was. Het was in die tijd al meerdere malen voorgekomen, dat uit Limburgse kapellen beeldjes werden weggehaald, corpussen van kruisen verdwenen en zelfs in kerken diefstallen plaats hadden. Wellicht is de uitvoerige publiciteit rond die diefstal mede oorzaak geweest dat het beeld nog teruggevonden is. De dief zal waarschijnlijk het beeld niet meer hebben durven verkopen, en heeft er zich van af gemaakt, door het in een jute zak achter te laten in een trein van Zwolle naar Eindhoven. In het depot van gevonden voorwerpen stond de zak met inhoud al klaar om naar Utrecht gezonden te worden, toen men een label ontdekte met het opschrift „Peel en Maas, Hoofdstraat, Venray". De ontkenning was toen nog maar 'n kleinigheid. B. Kruysen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring mocht het beeld in ontvangst nemen en naar Venray terugbrengen.

Deze diefstal is feitelijk wel aanleiding geworden om de vele kostbare beeldjes uit onze Venrayse veldkapellen veilig te stellen. Rank Xerox stelde vervolgens een fonds ter beschikking om die oude beeldjes te kopiëren en deze „na-maak” in de kapellen te plaatsen. Piet Clephas heeft er een tiental gemaakt — toch nog te weinig — maar op een enkele uitzondering na zijn ze niet in de kapellen geplaatst....

In november 1969 werd St. Oda van de kerkelijke kalender „afgevoerd” en in diezelfde maand bracht Deken A. Loonen het geloof in Gods Lieve Heilige aan het wankelen toen hij sprak over Sint Oda, die wellicht nooit in Venray was geweest.... Ter illustratie van een soort vermetel vertrouwen, herinnerde de deken er aan hoe men onder de oorlog de bescherming van St. Oda had ingeroepen, mede voor het behoud van de kerk. Maar tegen het einde van de oorlog was de Grote Kerk een grote ruïnhoop.

Oda-kapel binnen afzienbare tijd in oude

5 maart 1982 P.en M.

Het is de bedoeling van het aannemersbedrijf Verhoeven om op korte termijn met de renovatie van het St. Odakapelletje aan de Hoenderstraat te beginnen. Gepland is, dat het gebouwde per 1 mei a.s. zal kunnen worden opgeleverd. Dan zullen ook de benodigde veiligheidsmaatregelen zijn getroffen om inbraken te voorkomen. Dat geschiedt door het aanbrengen van plexiglas en traliwerk. Volgens toezeggingen van het gemeentebestuur kunnen dan ook weer de beelden (in dit geval een copie gemaakt door Piet Clephas) in de kapel geplaatst worden.

De Werkgroep Kruisen en Kapellen van Veldeke Venray wil de gemeente vragen de groenvoorziening rond het Odakapelletje te verzorgen, waarna men met enige feestelijkheden het kapelletje weer wil overdragen. Er is al gedacht aan een openluchtmis.

Met de aannemingsbedrijven Pijpers te Leunen, Raedts te Oostrum en L.

luister hersteld

Oudenhoven te Venray, zal de Werkgroep binnenkort definitieve afspraken maken over de renovatie van enkele kapellen. Evenals Verhoeven hebben ook deze aannemers hun diensten gratis aangeboden. Ook heeft het Schildersbedrijf Reijnders toegezegd enig schilderwerk te willen verzorgen.

Op de LTS is men intussen bezig met het maken van drie kruizen, nagemaakt volgens foto's van de vroegere toestand. Een is bestemd voor plaatsing op de Lemmenweg/Deurneseweg; een voor plaatsing bij de Vlies in 't Veulen; een voor plaatsing bij de Veltumse kapel, waar het huidige kruishout dringend aan vervanging toe is.

Intussen is Piet Hermans van de Vrije

Akademie begonnen met het gieten van een nieuw corpus voor het kruishout aan de Lemmenweg. Binnenkort zal hij ook een mal moeten maken van het oude corpus dat in de Veulense kerk hangt, en vroeger aan de Veulenseweg stond opgesteld. De door hem te maken copie zal op het kruis bevestigd worden dat straks tegenover De Vlies komt te staan.

Intussen groeit wekelijks het aantal bijdragen voor het herstel en onderhoud van de Venrayse veldkapellen en wegekruisen. De deze week in dit blad geplaatste verantwoording geeft aan, dat men de f 4600,— reeds gepasseerd

30-4-82 P.en M.

Zondag 2 mei wordt gerepeteerd in uniform van 10.00 - 11.45 uur. Daarna verzamelen op de hoek Westsingel-Hoenderstraat bij „de Lelie” voor de officiële opening van het gerestaureerde St. Odakapelletje. Hierbij zal aanwezig zijn Deken Theunissen, vertegenwoordigers van Aannemingsbedrijf Verhoeven, dat het werk uitvoerde en verdere genodigden en belangstellenden.